

Asia: VN/19658/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi asetuksenantovaltuussäntelyn päivittämiseksi oikeusministeriön hallinnonalan lainsäädännössä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Oikeusministeriö on pyytänyt kieliasiain neuvottelukunnalta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi asetuksenantovaltuussäntelyn päivittämiseksi oikeusministeriön hallinnonalan lainsäädännössä.

Ehdotuksen mukaan kielilain ja saamen kielilain asetuksenantosäännökset kumottaisiin ja korvattaisiin joko uusilla säännöksillä tai viittauksella perustuslakiin.

Ehdotuksen mukaan kielilain 41 § ehdotetaan kumottavaksi. Pykälän nojalla on annettu valtioneuvoston asetus kielilain täytäntöönpanosta. Ehdotuksen mukaan asetuksen 2 luku jäisi voimaan lain 37 §:ään lisättävän uuden valtuuden nojalla ja asetuksen 1 luku, joka koskee kieliasiain neuvottelukuntaa, jäisi voimaan perustuslain 119 §:n 2 momentin nojalla.

Myös saamen kielilakia ehdotetaan vastaavasti muutettavaksi siten, että lain 33 § ehdotetaan kumottavaksi. Pykälä sisältää yleisen asetuksenantovaltuuden, jonka nojalla on annettu valtioneuvoston asetus saamen kielilain täytäntöönpanosta. Asetus pysyisi ehdotuksen mukaan voimassa lain 10 ja 22 a §:iin lisättävien valtuuksien sekä 29 §:n 1 momentin sisältämän valtuuden nojalla, vaikka yleisvaltuus kumotaan.

Kieliasiain neuvottelukunta pitää asetuksenantovaltuussäntelyn päivittämistä perustuslain mukaisiksi sinänsä kannatettavana, mutta pitää ehdotettua sääntelyä lakiteknisesti ongelmallisena.

Lähtökohtana on, että kun lailla kumotaan asetuksenantovaltuus, kumoutuvat valtuuden nojalla annetut alemman asteiset säädökset automaattisesti, jollei lailla toisin säädetä. Ehdotetut kielilain ja saamen kielilain asetuksenantovaltuuksien kumoaminen merkitsisi, että lakien nojalla annetut asetukset kumoutuvat, jollei esimerkiksi siirtymäsäännöksellä toisin säädetä.

Selvyiden vuoksi lakiluonnokseen tulisi lisätä siirtymäsäännös, jonka mukaan kyseiset asetukset jäävät edelleen voimaan. Tämä tarkoittaisi kuitenkin, että asetukset jäävät voimaan nykyisten yleisten asetuksenantovaltuuksien nojalla, vaikka juuri näistä halutaan päästä eroon. Näin ollen ehdotetun uudistuksen vaikutukset toteutuisivat vasta tulevaisuudessa, kun asetukset syystä tai toisesta muutetaan.

Kieliasiain neuvottelukunta kiinnittää lisäksi huomiota siihen, että Finlexin päivityksessä on vaikeaa seurata asetusten voimassaoloa kun asetuksenantovaltuuksia kumotaan tai muutetaan. Sen vuoksi olisi suositeltavaa, että esittelevät ministeriöt auttavat Finlexin toimitusta kun valtuuksia kumotaan tai muutetaan.

Borg Emma
Oikeusministeriö - Kieliasiain neuvottelukunta